

**SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO KỶ THI TUYỂN SINH VÀO LỚP 10 THPT
HÀ TĨNH
ĐỀ CHÍNH THỨC**

NĂM HỌC: 2021 -2022

Môn thi: NGŨ VĂN

Thời gian làm bài: 120 phút, không kể thời gian phát đề

Câu 1 (2,0 điểm)

Đọc đoạn thơ sau và thực hiện các yêu cầu:

*Nay xa cách lòng tôi luôn tưởng nhớ
Màu nước xanh, cá bạc, chiếc buồm vôi
Thoáng con thuyền rẽ sóng chạy ra khơi
Tôi thấy nhớ cái mùi nồng mặn quá!*

(Tê Hanh, Quê hương, Ngữ văn 8, tập hai, tr.17. NXB GDVN, 2015)

- Trong đoạn thơ, những từ nào thuộc trường từ vựng về biển?
- Nêu ngắn gọn nội dung của đoạn thơ
- Chỉ ra một biện pháp tu từ có trong hai câu thơ *Nay xa cách lòng tôi luôn tưởng nhớ/ Màu nước xanh, cá bạc, chiếc buồm vôi* và phân tích hiệu quả nghệ thuật của nó.

Câu 2 (3,0 điểm)

Viết bài văn (khoảng 300 chữ) thể hiện tình cảm của em đối với quê hương, đất nước.

Câu 3 (5,0 điểm)

Cảm nhận về đẹp của đoạn thơ sau:

*Mọc giữa dòng sông xanh
Một bông hoa tím biếc
Ơi con chim chiền chiện
Hót chi mà vang trời
Từng giọt long lanh rơi
Tôi đưa tay tôi hứng
Mùa xuân người cầm súng
Lộc giắt đầy trên lưng
Mùa xuân người ra đồng
Lộc trải dài nương mạ
Tất cả như hối hả
Tất cả như xôn xao...*

ĐÁP ÁN THAM KHẢO

Câu 1 (3 điểm):

Cách giải:

a. Những từ thuộc trường từ vựng về biển: nước xanh, cá bạc, chiếc buồm, con thuyền, sóng, khơi, mùi nồng mặn.

b. Nội dung chính của đoạn thơ: Đoạn thơ thể hiện nỗi nhớ quê hương thiết tha của tác giả thông qua những hình ảnh, màu sắc bình dị, thân thuộc và đặc trưng của một làng quê miền biển.

c. Biện pháp tu từ: Liệt kê: màu nước xanh, cá bạc, chiếc buồm vôi, mùi nồng mặn
=> Tác dụng: diễn tả chân thực cảm xúc sâu lắng đang cháy bỏng, cồn cào dâng lên trong trái tim, nỗi nhớ của tác giả. Đây chính là lòng thủy chung của tác giả dành cho quê hương

Câu 2 (2 điểm):

Cách giải:

1. Mở bài

Giới thiệu vấn đề cần nghị luận: tình cảm quê hương, đất nước.

Lưu ý: Học sinh tự lựa chọn cách viết mở bài trực tiếp hoặc gián tiếp tùy thuộc vào năng lực của bản thân mình.

2. Thân bài

a. Giải thích

Tình yêu quê hương đất nước: sự biết ơn đối với những người đi trước đã cống hiến cho đất nước, yêu quý quê hương, có ý thức học tập, vươn lên để cống hiến cho nước nhà và sẵn sàng chiến đấu nếu có kẻ thù xâm lược.

b. Phân tích

- Mỗi chúng ta khi sinh ra được sống trong nền hòa bình đã là một sự may mắn, chính vì vậy chúng ta cần phải cống hiến nhiều hơn để phát triển nước nhà vững mạnh, có thể chống lại mọi kẻ thù.

- Mỗi người khi học tập, lao động, tạo lập cho mình một cuộc sống tốt đẹp cũng chính là cống hiến cho tổ quốc.

- Yêu thương, giúp đỡ đồng bào, đoàn kết không chỉ giúp cho chúng ta được yêu thương, trân trọng trong mắt mọi người mà nó còn thể hiện sức mạnh đại đoàn kết dân tộc.

c. Chứng minh

- Học sinh tự lấy dẫn chứng về những tấm gương tiêu biểu của lòng yêu nước, sẵn sàng hi sinh thân mình để bảo vệ đất nước làm dẫn chứng cho bài văn của mình.

Lưu ý: dẫn chứng phải nổi bật, xác thực, được nhiều người biết đến.

d. Liên hệ bản thân

- Là một học sinh trước hết chúng ta cần học tập thật tốt, nghe lời ông bà cha mẹ, lễ phép với thầy cô. Có nhận thức đúng đắn về việc giữ gìn và bảo vệ tổ quốc. Luôn biết yêu thương và giúp đỡ những người xung quanh,...

e. Phản biện

- Tuy nhiên vẫn còn có nhiều bạn chưa có nhận thức đúng đắn về tình yêu cũng như trách nhiệm của mình đối với quê hương, đất nước, chỉ biết đến bản thân mình, coi việc chung là việc của người khác,... những người này đáng bị xã hội thẳng thắn lên án.

3. Kết bài

Khái quát lại vấn đề nghị luận: tình yêu quê hương đất nước; đồng thời rút ra bài học và liên hệ bản thân.

Câu 3:

Dàn ý cảm nhận về khổ thơ 1, 2 bài thơ Mùa xuân nho nhỏ

1. Mở bài

Giới thiệu tác giả Thanh Hải, bài thơ Mùa xuân nho nhỏ và dẫn dắt vào khổ thơ 1, 2.

2. Thân bài

a. Khổ thơ thứ nhất

Vẻ đẹp mùa xuân qua cảm nhận của tác giả:

Bông hoa tím biếc, con chim chiền chiện hót vang trời, tác giả cô đọng giọng hót của con chim chiền chiện thành giọt long lanh và giờ tay ra để cảm nhận.

→ Vẻ đẹp mùa xuân qua cách cảm của tác giả trở nên đẹp đẽ, nhiều màu sắc và đáng yêu, đáng mến.

b. Khổ thơ thứ hai

Ở khổ thơ này, tác giả cảm nhận về vẻ đẹp của con người lao động:

Hình ảnh con người lao động trong mùa xuân gắn liền với với màu xanh của chồi lộc, một màu sắc tràn đầy sức sống, cả đất trời như được sinh sôi nảy nở.

3. Kết bài

Khái quát lại giá trị nội dung, nghệ thuật của tác phẩm.